

A szociálpolitika és a nyugdíjrendszer aktuális kérdései

Korózs Lajos
Államtitkár

Szociális és Munkaügyi Minisztérium

MI HATÁROZZA MEG A SZOCIÁLIS POLITIKÁNKAT? I.

- Az állam teherbíró képessége;
- Demográfiai folyamatok;
- Alacsony foglalkoztatás;
- Szegénység;
- Területi leszakadás;
- A jóléti szolgáltatások magasfokú társadalmi elfogadottsága;
- Válság.

MI HATÁROZZA MEG A SZOCIÁLIS POLITIKÁNKAT? II.

- Decentralizáció, önkormányzatiság;
- Szétaprózott településszerkezet;
- Egyenlőtlen hozzáférés;
- Alapellátás és szakellátás arányai;
- Instabilitás;
- A jóléti szolgáltatásokban részesülők alacsony társadalmi tőkével, szervezethez nem rendelkezők – nem ismerjük a valós szükségleteket;
- Minőségi elvárások helyett tárgyi és személyi feltételek előírása.

MI HATÁROZZA MEG A SZOCIÁLIS POLITIKÁNKAT? III.

- Válság

Mégis kinek a válsága?

- Megelőzés vagy kapacitásbővítés?

- „Rosszkedvünk tele ...”

- Dühök, indulatok, előítéletek, alig leplezhető rasszizmus.

VÁLTOZÁSOK, TENDENCIÁK...

- Gyerekesély program;
- Út a munkához;
- Célzottabb hozzáférés - gondozási szükséglet vizsgálat ;
- Szociális igazgatási bírságolás;
- Egyéni és közösségi rehabilitáció felértékelődése;

Az „Út a munkához” program 2009 évi tapasztalatai - foglalkoztatottság

- Az induló 210 ezer fős létszámhoz képest szeptember végére 293 ezer főre nőtt az aktív korú ellátására jogosultak száma;
- Ebből:
 - 32 ezer fő rendszeres szociális segélyezett,
 - 165 ezer fő részesült rendelkezésre állási támogatásban,
 - 96.024 fő közcélú foglalkoztatott (2008-ban 16.258 fő, 2009. év elején 7.909 fő).
 - 66.347 fő (69,1 %) teljes, 29.677 fő (30,9%) pedig részmunkaidőben foglalkoztatott.
- Az átlagos foglalkoztatási idő 5,4 hónap.

Az „Út a munkához” program 2009 évi önkormányzati oldalának tapasztalatai

- Jelenleg a települések **98,5 %-ában** megtalálható a **közfoglalkoztatás** (mindössze 248 települési önkormányzat nem szervezett közcélú foglalkoztatást);
- A foglalkoztatás **szakmai szabályait a szociális törvény**, a **finanszírozás fő szabályait** pedig a **költségvetési törvény** tartalmazza.
- Ez évtől a finanszírozás módosításával **megteremtődött a kiegyensúlyozott és tervszerű foglalkoztathatóság feltétele**;
- A **közfoglalkoztatási tervet az önkormányzatok 98,5%-a** határidőben **elkészítette**, és véleményeztette a munkaügyi kirendeltségekkel.

Egységes Foglalkoztatási és Szociális Adatbázis

- Naponta 450-500 önkormányzat átlagosan 9-10.000 eseményt rögzít.
- 2009. szeptember végéig a 3177 önkormányzatból összesen 2996 lépett be a programba.
- A jogszabály alapján az önkormányzatoknak 2009. szeptember 30-ig kellett valamennyi aktív korú adatait rögzíteni. (494 önkormányzat nem teljesítette, többségük kistélepülés.)
- Az ellátottak létszámának emelkedése, és a foglalkoztatásra kötelezettek a vártnál magasabb száma miatt a kiadások várhatóan magasabbak lesznek, mint a betervezett előirányzat.

A program jövő évi folytatására vonatkozó elképzelések

- A Program 2010-ben alapvetően azonos szabályozási és finanszírozási feltételek mellett folytatódik. **A rendelkezésre álló források 13 Mrd Ft-tal nőnek.**
- 2010-ben a **program kiterjesztésére** is sor kerül.
- A jövőben a **többségi tulajdonú önkormányzati vagy állami gazdálkodó szervezetknél is lehet közcélú munkát szervezni.**
- Várható szigorítás: egy családban csak egy fő lehet ellátásra jogosult.

JELENI DŐ – VÁLSÁGKEZELÉS

- Családtámogatási rendszer változtatása;
- Szolidaritási csomag;
- Nyugdíjrendszerben történt változtatások;

Családtámogatási rendszer változtatása

- A családi pótlék két évre történő befagyasztása;
- A korhatár csökkentése;
- Gyed szabályainak változtatása;
- Gyes 2 évre csökkentése;
- A gyermekek nappali ellátásának bővítése;

Szolidaritási csomag

- Kríziskezelő program;
- Méltányossági nyugdíjkeret megemelése;
- A lakhatást segítő intézkedések;
- A nehéz helyzetbe került, jelzálogfedezet mellett eladósodottak helyzetének rendezése;

A kríziskezelő program célja, összege, folyósítása

- A program célja, hogy **egyszeri, kis összegű, vissza nem térítendő** állami támogatás formájában **gyors segítséget nyújtson** a válság hatásaként krízishelyzetbe került családok számára.
- Az ellátás összege legalább húszezer, legfeljebb ötvenezer – különös méltánylás esetén maximum százezer – forint.
- A kérelmeket a lakó-, illetve a tartózkodási hely szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjéhez, 2009. augusztus 1-től november 30-ig lehet benyújtani.
- A támogatás odaítéléséről, illetve annak konkrét összegéről – a jegyző előzetes vizsgálata alapján – az illetékes regionális Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság hoz döntést, a folyósításról pedig a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság gondoskodik.

A támogatás forrása

- A támogatás forrásául az SZMM fejezetében tervezett előirányzat szolgál.
 - A Kormány által elhelyezett induló összeg 1 Mrd Ft ;
 - Ezen felül 2009. szeptember 18-áig 3 198 millió Ft adomány folyt be;
 - A teljes forrás tehát 4 198 millió Ft.
 - A tárca megállapodást kötött az ONYF-el a támogatások finanszírozására.
- A szeptember 30-i adatok alapján a megítélt támogatások teljes forrásigénye 902 millió Ft.

A kérelmek és a kifizetések dinamikája – 2009.10.15-ig

- A kérelmek száma napi átlagban kb. 1.000 db-bal emelkedik;
- Az adatszolgáltatás időpontja óta 39.541 db kérelem került benyújtásra, ebből
 - 33.812 db-ot pozitívan el is bíráltak az Igazgatóságok,
 - 30.172 esetben pedig már a támogatás kifizetése is megtörtént.
 - A különös méltánylást érdemlő esetek száma 257-re emelkedett.
- A megállapított támogatás összege a régiók többségében a 35.000 és 40.000 Ft közötti sávba esik, az egy főre jutó átlagos támogatás 38.514 Ft.
- Az ONYF tájékoztatása szerint a NYUFIG a kérelmek benyújtásától számítva átlagosan három héten belül megtörténik a folyósítás.

A támogatásban várható módosítások

- Az ötvenezer forintnál magasabb összegű támogatás összesen a keretösszeg legfeljebb 1 százaléka erejéig adható. Ezzel kapcsolatos problémák:
 - Az 1 százalékos korlát nagyon alacsony;
 - A keret szűkössége az egyedi elbírálásokat is befolyásolta, mivel az egyes régiókra leosztott külön keret összege sokszor nem tette lehetővé az emelt összegű támogatás odaítélését.
- A fentiekre tekintettel a Kormány 2009. szeptember 30-i ülésén elvi jelleggel döntött **az emelt összegű támogatás keretösszegének 10%-ra történő emeléséről.**

A nyugdíjrendszerben történt változások

- Nyugdíjkorhatár emelése;
- 13. havi nyugdíj helyett a gazdasági növekedéstől függő prémium;
- Indexálás változtatása;

Aktuális nyugdíjintézkedések

- 2010. januári értékmegőrző nyugdíjemelés;
- Folytatódik a nyugdíjkorrekció;
- Folytatódik a szépkorúak jubileumi juttatása;

A nyugdíjkorrekció lépései

Intézkedések	Érintettek száma (fő)
A korrekció már végrehajtott lépései	
50%-os özvegyi nyugdíjak emelése két lépésben (55%-ra és 60%-ra)	190 ezer fő
Az 1987. decemberéig nyugdíjba vonultak nyugdíjmelése (férfiak +3%, nők +5%)	680 ezer fő
Az 1991. és 1996. között nyugdíjazottak nyugdíjmelése +4%-os emelés 29 év szolgálati idő esetében, 29 év feletti szolgálati időkre további +0,5%/év, maximum 10%-ig	760 ezer fő
A korrekció 2010. januártól érvénybe lépő intézkedései	
Az 1988 – 1990 között nyugdíjazottak nyugdíjmelése +2%-os emelés	320 ezer fő
Az 1992 – 1995 között nyugdíjazottak nyugdíjmelése +4%-os emelés	490 ezer fő
Az 1997 – 1998-ban nyugdíjazottak nyugdíjmelése +4%-os emelés	160 ezer fő

A szépkorúak jubileumi juttatásának ütemezése

Bevezetés éve	Juttatásban részesülő korosztályok	Juttatás összege
2009. év	100 évesek és idősebbek	100 ezer Ft
2010. év	95 és 96-99 évesek	95 ezer Ft
2010. év	100 évesek	100 ezer Ft
2011. év	90 és 91-94 évesek	90 ezer Ft
2011. év	95 évesek	95 ezer Ft
2011. év	100 évesek	100 ezer Ft

Köszönöm a figyelmüket!

Ez a prezentáció megtekinthető, és letölthető
a www.korozs.hu honlapról, valamint
kérhető a korozs.lajos@szmm.gov.hu e-mail
címen